

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/76/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624202078
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5624202078.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v spore žalobkyne: A. B., nar. X. X. XXXX, bytom C. XXX, právne zastúpená advokátom JUDr. Petrom Svrčkom, so sídlom D., E.. F. G. XXXX/X, proti žalovanému: D. E., nar. XX. X. XXXX, bytom H., I. H. XX/XX, právne zastúpeného advokátou JUDr. Ing. Karin Krajčí, so sídlom C. G., G. G. XXXX/X, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe odvolania žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/41/2024-23 zo dňa 27. 5. 2024 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť, aby sa nepribližoval k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s výnimkou prípadov, keď to bude nevyhnutne potrebné za účelom uskutočnenia procesných úkonov pred orgánmi verejnej moci a plnenia práv a povinností priznaných a uložených rozhodnutiami orgánov verejnej moci, potvrdzuje.

Žalobkyňa je povinná v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podať proti žalovanému žalobu o ochranu osobnosti – uloženie zákazu priblíženia.

Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým uznesením uložil žalovanému v zmysle § 325 ods. 2 písm. h/ CSP povinnosť, aby sa nepribližoval k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov, s výnimkou prípadov, keď to bude nevyhnutne potrebné za účelom uskutočnenia procesných úkonov pred orgánmi verejnej moci a plnenia práv a povinností priznaných a uložených rozhodnutiami orgánov verejnej moci, keď konštatoval osvedčenie ohrozenia telesnej a duševnej integrity žalobkyne. Z rozsudkov Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T/56/2019 a 8T/34/2022 totiž vyplynulo, že žalovaný sa opakovane dopustil voči žalobkyni násilného konania spočívajúceho nielen vo verbálnych, ale aj vo fyzických útokoch, za ktoré bol v označených trestných veciach (právoplatne) odsúdený. V čase rozhodovania okresného súdu žalovaný vykonával trest odňatia slobody, výkon ktorého mal byť ukončený dňa 3. 7. 2024.

2. Okresný súd mal zároveň osvedčenú aj primeranosť nariadeného neodkladného opatrenia, keďže záujem na ochrane telesnej a duševnej integrity žalobkyne prevažuje nad záujmom žalovaného o prípadný osobný kontakt s ňou. Žalobkyni neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej, lebo v zmysle § 336 ods. 1 druhá veta CSP nariadeným neodkladným opatrením sa dosiahne trvalá úprava pomerov medzi stranami. Z toho istého dôvodu časovo neobmedzil trvanie neodkladného opatrenia v zmysle § 330 ods. 1 CSP a ani nepoučil žalovaného o možnosti podania žaloby vo veci samej (§ 337 ods. 1 CSP); poučil však strany, že v zmysle § 334 CSP na návrh zruší neodkladné opatrenie, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

3. O trovách konania rozhodol tak, že podľa § 255 ods. 1 CSP žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na ich náhradu v plnom rozsahu.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bude zamietnutý. Mal za to, že žalobkyňa neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu. Je pravdou, že sa v minulosti dopustil trestného činu voči žalobkyni, avšak za dané skutky bol právoplatne odsúdený pred dvoma rokmi a trest vykonal v celom rozsahu. Pokiaľ žalobkyňa pociťovala hrozbu súvisiacu s jej osobnou integritou, mala dostatok času na to, aby využila iné vhodné možnosti ochrany.

5. Žalovaný uviedol, že je otcom maloletého syna C., ktorý aktuálne žije so žalobkyňou/matkou a ktorého od nástupu do výkonu trestu nevidel. O svojho syna sa vie a aj chce starať a bol by rád, keby si vybudovali vzťah, aký mali pred nástupom do výkonu trestu. Nepopieral dôležitosť žalobkyne pri budovaní daného vzťahu, pričom neodkladné opatrenie absolútne znemožní intervenciu oboch rodičov pri výchove ich spoločného dieťaťa.

6. Odvolateľ poukazoval na to, že bude bývať u svojej matky v H., preto neexistuje predpoklad, že by sa zdržiaval v blízkosti žalobkyne, resp. by vyhľadával jej prítomnosť. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia považoval za akt pomsty z dôvodu jeho správania v minulosti, ktoré bolo zapríčinené aj požívaním alkoholických nápojov. Žalovaný však počas výkonu trestu absolvoval ambulantné protialkoholické liečenie a má záujem podrobiť sa psychologickému poradenstvu, prípadne iným opatreniam, ktoré budú podporovať jeho ďalšiu abstinenciu. V tejto spojitosti zhrnul, že „abstinencia žalovaného zaručuje účinnú ochranu žalobkyne“.

7. Žalovaný zdôraznil, že od nástupu do výkonu trestu sa so žalobkyňou stretol len na súdnych pojednávaníach, ktoré ona (žalobkyňa) iniciovala. Žalobkyni sa nikdy počas výkonu trestu nevyhrážal, neurážal ju; práve naopak, preukazoval jej úctu a rešpekt. Žalovaný tvrdil, že vo výkone trestu mal dostatok času pochopiť, že žalobkyňa je matkou jeho dieťaťa, a preto sa musí naučiť s ňou komunikovať a vychádzať jej v ústrety (žalobkyni sa aj listom ospravedlnil a požiadal o odpustenie). Zároveň sa poučil a v budúcnosti sa už žiadneho protiprávneho konania nedopustí, mieni viesť riadny život, pracovať (pôvodný zamestnávateľ a potvrdil, že ho opäť zamestná) a starať sa o svoju rodinu.

8. Žalobkyňa navrhla napadnuté rozhodnutie potvrdiť. Uviedla, že ochrana jej telesnej integrity vyžaduje urýchlenú úpravu pomerov; „aby existovalo vykonateľné rozhodnutie v čase prepustenia žalovaného z výkonu trestu odňatia slobody“. Pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP pritom postačuje možnosť ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity. Vzhľadom na minulé správanie žalovaného, ktorého sa dopustil počas existencie vzťahu so žalobkyňou, ako aj po jeho zániku (teda nešlo len o konanie vyplývajúce zo vzájomného súžitia), je táto hrozba reálna; a to napriek tvrdeniam žalovaného uvedeným v odvolaní. Jeho abstinenciu nepovažovala za účinnú ochranu, lebo „ťažko možno hovoriť“ o dobrovoľnej abstinencii, keď žalovaný počas výkonu trestu nemal k alkoholu prístup.

9. Žalobkyňa podotkla, že neodkladným opatrením sa nijako neobmedzuje právo žalovaného na styk so synom, ktorý momentálne upravený nie je. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že sa poučil a že bude viesť riadny život, v to môže žalobkyňa dúfať, ale obáva sa, že „také jednoduché to nebude“. Po doručení uznesenia o neodkladnom opatrení jej žalovaný z výkonu trestu odňatia slobody zatelefonoval. Žalobkyňa netvrdila, že by sa jej niečím vyhrážal, avšak telefonát ju veľmi rozrušil, keďže nevie, čo žalovaný mohol položenými otázkami myslieť; ale vie, čo jej spravil v minulosti. Možno išlo o impulzívnu reakciu žalovaného na uznesenie súdu, ale práve takýchto reakcií sa žalobkyňa obáva.

10. Žalovaný v následnej reakcii zotrval na podanom odvolaní, vrátane súvisiacej argumentácie. Potvrdil, že so žalobkyňou boli počas výkonu jeho trestu v sporadickom telefonickom kontakte (hlavne kvôli synovi), ale ani v jednom telefonickom rozhovore nijakým spôsobom na ňu neútočil. Žalovaný si nepamätal presnú formuláciu slov, ktoré použil v telefonáte zdôrazňovanom žalobkyňou, avšak jeho zámerom bolo len zistiť, či naozaj žalobkyňa trvá na podanom návrhu a či je to potrebné riešiť práve neodkladným opatrením.

11. Doplnil, že žalobkyňa je „psychicky nestabilná a evidentne aj precitlivená“. Nie je jeho úmyslom nejakým spôsobom so žalobkyňou bojovať, resp. viesť súdne konania. Žalovaný mal za to, že neodkladné opatrenie umožňuje žalobkyni s ním „manipulovať podľa jej predstáv“. V otázkach styku s ich maloletým synom tak žalovaný „bude zatlačený do kúta“, lebo žalobkyňa môže kedykoľvek bezdôvodne zavolať políciu a veľmi ľahko ho vie opätovne dostať do väzby.

12. Taktiež žalobkyňa v rámci odvolacej dupliky zotrvala na svojom stanovisku už skôr prezentovanom v odvolacom konaní. Akcentovala, že žalovaný nepoprel, že došlo medzi stranami k ním iniciovanému telefonickému kontaktu ohľadne neodkladného opatrenia. Žalobkyňa odmietla tvrdenia o svojej údajnej

precitlivenosti („Ako však nemá mať obavu z jeho správania, keď voči nej už dvakrát spáchal násilný trestný čin?“).

13. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil vo výroku o uložení povinnosti žalovanému nepribližovať sa k žalobkyni; zároveň rozhodol o povinnosti žalobkyne podať žalobu vo veci samej (§ 388 CSP per analogiam).

14. Z charakteru (procesného) inštitútu neodkladného opatrenia vyplýva, že jeho nariadenie je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú dané relevantné právne vzťahy medzi stranami a tieto vyžadujú bezodkladnú úpravu. Bezodkladnosť síce zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti, čo však neznamená, že ide výlučne o akútny a jednorazový stav. Potreba upraviť pomery môže pretrvávať aj po určité (dlhšie) časové obdobie.

15. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia (bez ohľadu na to, či sa súčasne vedie konanie vo veci samej alebo ide o návrh mimo meritórneho konania) postačuje pre poskytnutie predbežnej ochrany „len“ osvedčenie tvrdeného nároku; jeho preukázanie možno v konečnom dôsledku vysloviť až v meritórnom rozhodnutí. Uvedené korešponduje s účelom neodkladných opatrení, ktoré majú poskytnúť okamžitú a predbežnú súdnu ochranu nárokom, ktoré nemožno v plnej miere preukázať, pretože na to nie je priestor v krátkom časovom úseku určenom pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 328 ods. 2 CSP).

16. Podstatou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v súdnej veci bola predovšetkým obava žalobkyne z narušenia jej telesnej integrity žalovaným, čo odôvodňovala skoršími odsúdeniami žalovaného za trestné činy spáchané voči nej. Bolo preukázané, že žalovaný sa v minulosti voči žalobkyni dopustil skutkov, ktoré viedli k jeho trestnému stíhaniu a napokon i právoplatnému odsúdeniu pre trestný čin nebezpečného vyhrážania (skutok spáchaný v apríli 2019) a pre trestné činy výtržníctva, ublíženia na zdraví a nebezpečného vyhrážania (skutok spáchaný v septembri 2021). Druhý skutok spáchal žalovaný po tom, čo bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody za skôr spáchaný skutok voči žalobkyni.

17. Krajský súd konštatuje, že samotné (predošlé) odsúdenia ešte nemusia automaticky znamenať existenciu objektívne odôvodnenej obavy, ktorá by (takmer paušálne) podmieňovala zásah súdu v podobe neodkladného opatrenia; osobitne, ak žalovaný trest vykonal. Sankciu uloženú v trestnom konaní totiž nemožno následne „rozširovať“ ďalšími opatreniami, ktoré by vo svojich dôsledkoch predstavovali opätovné/ďalšie odsúdenie za ten istý skutok.

18. V súdnej veci však boli významné i širšie okolnosti odsúdení žalovaného a zároveň s nimi súvisiace individuálne vzájomné pomery žalobkyne a žalovaného. Dotknuté skutky boli žalovaným spáchané priamo voči telesnej a duševnej integrite žalobkyne v relatívne krátkom časovom odstupe. Skutočnosť recidívy protiprávneho konania je znásobená aj tým, že druhý skutok bol spáchaný po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (práve) pre predchádzajúci skutok spáchaný tiež voči žalobkyni. V čase spáchania druhého skutku už strany netvorili pár, resp. nežili v spoločnej domácnosti, preto len vzdialené (či skôr vzdialenejšie) aktuálne trvalé bydliská žalobkyne a žalovaného – na ktorú skutočnosť poukazuje žalovaný v odvolaní – nepredstavujú dostatočnú „bariéru“ v ich osobných kontaktoch.

19. Oba skutky boli spáchané žalovaným pod vplyvom alkoholických nápojov. Žalovaný síce absolvoval počas výkonu trestu ambulantné protialkoholické liečenie, ale z lekárskej správy predloženej ním samotným (č.l. 47) je zrejme potreba pokračovania tejto liečby, keďže riziko recidívy požívania alkoholických nápojov v domácom prostredí trvá. Predovšetkým však nevyhnutnosť kontaktov/komunikácie žalobkyne a žalovaného je objektívne daná tým, že majú spoločné dieťa, na starostlivosti o ktoré sa žalovaný mieni (podľa vlastných vyjadrení čo najintenzívnejšie) podieľať. Navyše, v súčasnej dobe úprava styku otca/žalovaného s dieťaťom je ponechaná na dohode rodičov, čo ešte zvyšuje nutnosť vzájomnej interakcie strán. Už len z čiastkových vyjadrení prezentovaných v rámci prebiehajúceho konania je pritom viac ako zrejme značne odlišné vnímanie rodičmi/stranami tých istých skutkových okolností; ktorá okolnosť taktiež (minimálne) signalizuje prítomnosť nie zanedbateľnej tenzности v ich vzťahoch.

20. Odvolací súd mal za opísaných okolností za to, že nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP je v súdenom prípade dostatočne skutkovo osvedčené. Potvrdením napadnutého

uznesenia vo výroku o uložení žalovanému (povinnosti) nepribližovať sa ku žalobkyni bude nielen poskytnutá náležitá preventívna ochrana žalobkyni, ale súčasne primerane (za)stabilizované pomery strán sporu. Uvedené platí o to viac, že predmetnú úpravu krajský súd (na rozdiel od okresného súdu) nepovažoval za konečnú, t.j. za takú, na ktorú nemusí nadväzovať (meritórny) súdny spor. O obmedzení žalovaného (jeho práva slobodného pohybu) môže byť totiž s konečnou platnosťou rozhodnuté jedine v meritórnom konaní.

21. Zároveň treba konštatovať aj naplnenie podmienky proporcionality zásahu súdu/obmedzenia dotknutého subjektu, pretože zákaz priblíženia nebude pre žalovaného fakticky znamenať žiadne významné obmedzenie. Uvedené konštatovanie platí aj pre eventualitu odovzdávania maloletého syna v rámci úpravy styku otca s ním; dieťa môže byť od jedného rodiča k druhému sprevádzané treťou osobou; či skôr – vzhľadom na vek a vzdialenosť nepriblíženia – túto prejde i samotné.

22. Ako vyplýva už z vyššie uvedeného, nemožno súhlasiť so závermi okresného súdu vyslovenými v bodoch 16. a 17. napadnutého uznesenia. Krajský súd zdôrazňuje, že aj konštatovanie „trvalej úpravy pomerov medzi stranami“ (§ 336 ods. 1 veta druhá CSP) v rámci nariadeného neodkladného opatrenia vyžaduje existenciu možnosti nadväzujúceho súdneho sporu vo veci samej. Požiadavka „poučenia“ výslovne vymedzená v § 337 ods. 1 CSP nie je naplnená iba odkazom na § 334 CSP (možnosť zrušenia neodkladného opatrenia na návrh). Zároveň povinnosti alebo obmedzenia uložené podľa § 325 ods. 2 CSP nemožno vykladať samoučelne, resp. len v procesnom význame, ale vždy musia vyplývať z požiadavky na poskytnutie ochrany (konkrétnych) hmotných práv.

23. S poukazom na (nie ojedinelú) prax okresných súdov považujúcich neodkladné opatrenie za nástroj umožňujúci „úplne uzavrieť spor“, krajský súd podotýka, že neodkladné opatrenie ako nástroj zjednodušenej a rýchlejšej súdnej ochrany má byť vždy spojené s podaním žaloby zo strany žalobcu, resp. definovaním možnosti jej podania zo strany žalovaného. Poučenie žalovaného len o možnosti požadovať zrušenie neodkladného opatrenia podľa § 334 CSP nezodpovedá ani naplneniu ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu, resp. základného práva na spravodlivý proces (osobitne v jeho materiálnom ponímaní, ktoré je dominantným i v rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR).

24. Je zrejmé, že návrh žalobkyne smeruje k ochrane jej súkromia a zdravia, ktoré hodnoty chráni Občiansky zákonník v ustanoveniach regulujúcich inštitút ochrany osobnosti (§ 11 a nasl.). Bola to žalobkyňa, ktorá vyvolala spor (v širšom význame) smerujúci voči žalovanému v snahe ochrániť svoju telesnú a duševnú integritu, nadväzne je povinná znášať i súvisiaci procesný následok v podobe povinnosti iniciovať konanie vo veci samej. Krajský súd preto žalobkyni podľa § 336 ods. 1 veta prvá CSP uložil povinnosť podať proti žalovanému žalobu o ochranu osobnosti s vymedzením (bližšieho) predmetu sporu – zákazu priblíženia.

25. O trovách konania rozhodol krajský súd v zmysle § 396 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 CSP. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia bola žalobkyňa úspešná v plnom rozsahu; a to aj napriek „doplneniu“ prvoinštančného rozhodnutia odvolacím súdom. Žalobkyňa totiž priamo v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odkazovala na alternatívu podania žaloby vo veci samej (strana 3 návrhu). Neskoršia korekcia napadnutého rozhodnutia v podobe uloženia povinnosti podať žalobu v určenej lehote preto nepredstavuje z hľadiska nároku na náhradu trov konania jej neúspech. Keďže rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť podať žalobu, analogicky zodpovedá čiastočnej zmene napadnutého rozhodnutia, rozhodoval krajský súd o nároku na náhradu trov celého (prvoinštančného i odvolacieho) konania.

26. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prístupné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.